

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2002-4-47-51 (Devralma)

Karar Sayısı : 02-18/204-86

Karar Tarihi : 2.4.2002

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU

Üyeler : Dr. Kemal EROL, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER, Mustafa PARLAK, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rifki ÜNAL

B- RAPORTÖRLER : Serpil ÇINAROĞLU, Uygur GAZİOĞLU

C- BİLDİRİMDE BULUNAN: Global Menkul Değerler A.Ş.

D- TARAFLAR: - Global Menkul Değerler A.Ş.

Büyükdere Cd. Maya Akar Center No:100-102 K:15-16

Esentepe/İstanbul

- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu

Yıldız Posta Cd. Yener Sk. No:3 Esentepe/İstanbul

- Bayındırbank A.Ş.

Eski Büyükdere Cd. No:22 Park Plaza Kat:3 Maslak/İstanbul

- Lütfü HEKİMOĞLU

Emirhan Cd. Akyüz Apt. No:29 K:3 D:8 Dikilitaş

Beşiktaş/İstanbul

E- DOSYA KONUSU: Global Menkul Değerler A.Ş. tarafından; Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun İktisat Yatırım Menkul Değerler A.Ş. (İktisat Yatırım)'de sahip olduğu %99.87 hissenin, Bayındırbank A.Ş. (Bayındırbank)'nin Bayındır Menkul Değerler A.Ş. (Bayındır Menkul Değerler)'de sahip olduğu %84.89 hissenin ve Lütfü HEKİMOĞLU'nun Hedef Menkul Değerler A.Ş. (Hedef Menkul Değerler)'de sahip olduğu % 83.5 hissenin devralınması işlemlerine izin verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 11.3.2002 tarih, 1142 sayı ve 19.3.2002 tarih, 1284 sayı ile giren bildirimler üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 28.3.2002 tarih, 2002-4-47-51/Ö.İ.-02-S.Ç. sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu 29.3.2002 tarih, REK.0.08.00.00/17 sayılı Başkanlık önergesi ile 02-18 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; başvuru konusu işlemlerin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olduğu; ilgili ürün pazarında hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun daha da güçlendirilmesi ve böylece

rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle bu işlemlere izin verilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

Ürün Pazarı: İnceleme konusu devralma işlemi açısından ilgili ürün pazarı; "hisse senedi, tahvil, diğer menkul kıymetler ve bunların dışında kalan kıymetli evrak ile mali değerleri temsil eden veya ihraç edenin mali yükümlülüklerini içeren belgelerin birinci ve ikinci el piyasalarında el değiştirmesine yönelik aracılık hizmetleri pazarı" olarak belirlenmiştir. İlgili ürün pazarı hisse senetleri pazarı, tahvil ve bono işlemleri pazarı ve tescil işlemleri pazarı alt ürün pazarlarına ayrılmaktadır.

Coğrafi Pazar : Aracı kurumlar; internet, call-center, kısa mesaj servisi gibi teknolojik imkanları kullanmak suretiyle ülke genelinde hizmet vermekte, geniş hizmet ağının dışında kalan illerdeki müşterilerin taleplerine de cevap verebilmektedir. Bu nedenle inceleme konusu devralma işlemi açısından ilgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" olarak belirlenmiştir.

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Kurum'a, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun İktisat Yatırım'da sahip olduğu %99.87 hissenin ve Bayındırbank A.Ş.'nin Bayındır Menkul Değerler'de sahip olduğu %84.89 hissenin Global Menkul Değerler tarafından devralınması işlemlerine izin verilmesi talebi ile 11.3.2002 tarihinde ve Lütfü HEKİMOĞLU'nun sahibi bulunduğu Hedef Menkul Değerler'in % 83.5 hissesinin Global Menkul Değerler tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi ile 25.3.2002 tarihinde başvuru yapılmıştır.

Bildirime konu işlemlerin aynı ilgili pazarda etki göstermesi ve her üç devralmada da Global Menkul Değerler'in devralan taraf olması nedenleriyle başvurular birlikte değerlendirilmiştir.

Anılan işlemler, 1997/1 sayılı Tebliğ'in birleşme ve devralma sayılan hallerin belirlendiği 2. maddesinin (b) bendinde, "Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi" olarak tanımlanan devralmalardır.

Diğer taraftan, Global Menkul Değerler'in Bayındır Menkul Değerler hisselerini devralmasına ilişkin olarak yapılan anlaşma kapsamında söz konusu şirketin hisselerinin %4,47'sini de Avrasya Yatırım Holding A.Ş. devralmaktadır. Ancak, anılan işlem 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında devralınan şirketin kontrolünde değişikliğe neden olmadığı için 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında bir devralma değildir.

Söz konusu Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesinde yer alan, "birleşme veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş trilyon Türk Lirası'nı aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur." hükmü ile izne tabi birleşme ve devralmalara pazar payı ve ciro eşiği getirilmiştir.

Öte yandan, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/6 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesine göre, mali kurumlarda ciro;

“E) Aracı Kuruluşlar İçin;

Sermaye Piyasası Kurulu tarafından çıkarılan ve 29/1/1998 tarihli ve 20064 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Seri: XI, No: 1 sayılı "Sermaye Piyasasında Mali Tablo ve Raporlara İlişkin İlke ve Kurallar Hakkında Tebliğ"e göre istenen ayrıntılı gelir tablosunda yer alan;

- 1) Brüt satış karı,
- 2) Diğer faaliyetlerden gelirler ve karlar,
- 3) Olağanüstü gelirler ve karlar,”

toplamıdır.

Anılan mevzuat çerçevesinde başvuru konusu üç devralma işlemi pazar payı ve ciro eşikleri açısından değerlendirilmiştir.

İşlemlere ilişkin pazar payı bilgileri -alt pazarlar da dikkate alınarak- aşağıdaki gibidir:

Taraflar	Hisse Senedi İşlemleri	Tahvil ve Bono İşlemleri		Tescil İşlemleri	
		Kesin Alım-Satım	Repo-Ters Repo	Kesin Alım-Satım	Repo-Ters Repo
Global Menkul Değerler	%	%	%	%	% .....
İktisat Yatırım Bayındır Menkul Değerler	%	%	%	%	% .....
Hedef Yatırım	%	%	%	%	% .....
TOPLAM	%	%	%	%	% .....

Bu bilgiler çerçevesinde başvuru konusu devralma işlemlerinde pazar payları açısından Tebliğ'de öngörülen eşiklerin altında kaldığı anlaşılmıştır.

Diğer taraftan, devralma işlemlerine ilişkin 1.1.2001-31.12.2001 dönemine ait toplam cirolar her işlem için ayrı ayrı olmak üzere aşağıdaki gibidir:

a) İktisat Yatırım hisseleri'nin devralınması işleminde, söz konusu dönemde taraflardan Global Menkul Değerler'in cirosu ..... TL, İktisat Yatırım'ın ise ..... TL olup, toplam ciro ..... TL'dir.

b) Bayındır Menkul Değerler hisseleri'nin devralınması işleminde, Global Menkul Değerler'in ..... TL cirosunun yanısıra, Bayındır Menkul Değerler'in ..... TL cirosu bulunmaktadır. Buna göre, tarafların toplam cirosu ..... TL'dir.

c) Son olarak Hedef Yatırım hisseleri'nin devralınması işleminde, devralınan Hedef Yatırım'ın ..... TL, devralan Global Menkul Değerler'in ..... TL olan cirolarının toplamı ..... TL'dir.

Başvuru konusu üç işlemde de tarafların toplam cirolarının, 1997/1 sayılı Tebliğ'de belirtilen eşiği aşması nedeniyle anılan devralma işlemleri Kurul'un iznine tabidir.

İzne tabi oldukları belirlenen başvuru konusu işlemler, 4054 sayılı Kanun'un "Birleşme veya Devralma" başlıklı 7. maddesi çerçevesinde incelenmiştir. Anılan madde "Bir ya da birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere devralması hukuka aykırı ve yasaktır" şeklindeki hükümlerle hakim durum yaratma veya mevcut hakim durumu güçlendirme neticesini verebilecek devralma işlemlerini yasaklamıştır.

Söz konusu Kanun maddesi çerçevesinde yapılan değerlendirme sonucunda, bildiri yapılan devralma işleminin taraflarının toplam pazar paylarının, hakim durum yaratılması ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasına neden olamayacak seviyede olduğu kanaatine varılmıştır.

İ- SONUÇ

Yukarıda yer verilen tespit ve değerlendirmelerin ışığında; Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun İktisat Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'de sahip olduğu %99.87 hissenin, Bayındırbank A.Ş.'nin Bayındır Menkul Değerler A.Ş.'de sahip olduğu %84.89 hissenin ve Lütfü HEKİMOĞLU'nun Hedef Menkul Değerler A.Ş.'de sahip olduğu % 83.5 hissenin Global Menkul Değerler tarafından devralınması işleminin, 1998/2 ve 1998/6 sayılı Tebliğler ile değişik 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi bir devralma olduğuna, ancak, bu devralma sonucunda, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi hükmünde belirtilen, hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, bu nedenle bildirim konusu işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.